

Toimintakertomus vuodelta 2018

Hyväksytty järjestön kevätkokouksessa 18.5.2019

Helsinki Calling -mielenosoitus 15.7.2018 (kuva: Jyrki Lappalainen)

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEINEN YHDISTYSTOIMINTA	3
1.1 Yleistä	3
1.2 Järjestön hallinto	3
1.2.1 Sääntömääräiset yhdistyskokoukset	3
1.2.2 Hallitus	3
1.2.4 Jaostot	4
1.2.5 Toimisto	4
2. RAUHANTYÖ	4
2.1 Keskeiset painopisteet	4
2.2 Jaoston työskentely	4
2.3 IPPNW: Lääkärit ydinsotaa vastaan	4
2.4 ICAN-verkosto	5
2.5 Viestintä sodan ja rauhan kysymyksistä	5
2.6 Muu rauhantoiminta	5
3.1 Keskeiset painopisteet	6
3.2 Jaoston työskentely	6
3.3 Health Action International (HAI)	6
3.5 PaPeTe-hanke ja Global Clinic	6
4. KEHITYSYHTEISTYÖ	8
4.1 Keskeiset painopisteet	8
4.2.1 Hankeryhmät	8
4.3.1 NEPAL: Erytyislapsihanke	9
4.3.2 SOMALIA: Tuberkuloosiohjelma	9
4.5 Muu toiminta	10
5. TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	10
5.1 Keskeiset painopisteet	10
5.2 Jaoston työskentely	10
5.3 Sisäinen viestintä	11
6. PSR CONSULTING OY	11
7. TALOUS	11
7.1 Toimintavuoden talous	11
7.2 Taloushallinto	12
7.3 Varainhankinta	13
LIITTEET	13
Liite 1: jäsenyydet ja edustukset	14
Liite 2: Kehitysyhteistyöhankkeiden hanketyöryhmät	14
Liite 3: Hallitus toimintavuonna 2018	14
Liite 4: Toimisto ja palkattu henkilöstö toimintavuonna 2018	15

1. YLEINEN YHDISTYSTOIMINTA

1.1 Yleistä

LSV:n 37. toimintavuoteen mahtui rauhantyötä, paperittomien terveydenhuoltoa, terveystoliittista hanke- ja vaikuttamistyötä sekä kehitysyhteistyötä.

Järjestön jäsenmäärä on vähitellen kasvava ja jäseniä on hieman yli tuhat. Järjestössä toimi vuoden aikana jäsenvetoisesti kolme jaostoa: rauhanjaosto, kehitysyhteistyöjaosto ja terveystoliittikan jaosto.

Kehitysyhteistyötä LSV teki Nepalissa ulkoministeriön tukemassa erityislapsihankkeessa ja Somaliassa ulkoministeriön sekä Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria:n tukemassa tuberkuloosiohjelmassa.

STEAn tukemassa PapeTe-hankkeessa tuettiin Global Cliniciä ja tehtiin tiedotus- sekä vaikuttamistyötä.

Syksyllä 2018 alkoi OKM:n tukema pilottihanke yhteistyössä Kansanvalistusseuran ja lääketieteen opiskelijoiden Vastalääke ry:n kanssa. Hankkeessa kehitetään tapoja, joilla nuoret lääkärit voivat osallistua keskusteluun terveydestä ja edistää tutkittuun tietoon pohjautuvaa terveydenhuoltoa.

1.2 Järjestön hallinto

LSV:n toiminnan perustana ovat sääntömääräiset kevä- ja syyskokoukset ja niissä hyväksytyt toimintasuunnitelmat ja talousarviot.

1.2.1 Sääntömääräiset yhdistyskokoukset

Järjestön kevätkokous pidettiin 5.5.2018 LSV:n toimistolla. Syyskokous järjestettiin LSV:n toimistolla 1.12.2018.

1.2.2 Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana 2018 jatkoi Kati Juva ja varapuheenjohtajana Merja Metsä-Heikkilä. Muita jäseniä olivat Heli Salmi, Line Kurki (opiskelijajäsen), Emma Lommi, Antti Junkkari, Elina Seppälä, Matti Parry, Anneli Milén. Varajäseniä olivat Irina Holma ja Najma Yusuf Mohammed (opiskelijajäsen).

1.2.3 Työvaliokunta

Järjestön hallitus nimittää vuoden ensimmäisessä kokouksessa työvaliokunnan. Siihen kuuluu järjestön puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimiston edustaja - käytännössä toiminnanjohtaja - ja 1-3 muuta hallituksen jäsentä. Työvaliokunta toimii valmistelevana elimenä erityisesti taloutta ja henkilöstöä koskeissa asioissa. Vuonna 2018 työvaliokunta teki yhteensä 19 päätöstä. Päätökset ovat menneet

tiedoksi hallitukselle ja ne on arkistoitu. Työvaliokunnassa toimi vuonna 2018 Kati Juva, Merja Metsä-Heikkilä, Antti Junkkari ja Salla Nazarenko.

1.2.4 Jaostot

LSV toimii jaostoissa, joista tärkeimpiä ovat kehitysyhteistyöjaosto, rauhanjaosto ja terveystalitiikkajaosto. Kaikissa jaostoissa tehdään opiskelijatoimintaa. Ympäristöjaosto on osa terveystalitiikkajaoston vaikuttamistyötä, samoin kuin paperittomien terveydenhuollon parissa tehtävä työ. Tiedotustoiminnasta vastasi hallituksen jäsen Line Kurki.

1.2.5 Toimisto

LSV:n toimistossa työskenteli vuonna 2018 viisi henkilöä: talouskoordinaattori Saara Hietanen (vakituinen talouskoordinaattorin vanhempainvapaan sijainen); Somalia-ohjelman ohjelmapäällikkö Mariko Sato, toimistos sihteeri Camilla Lindy (osa-aikaisella työajalla), PaPe-Te-koordinaattori Meri Korniloff sekä toiminnanjohtaja Salla Nazarenko.

Toiminnanjohtaja oli toimivapaalla 1.4.-21.10.2018, jolloin häntä sijaisti Mariko Sato. Lisäksi LSV:ssä oli työharjoittelija kolmen kuukauden ajan syksyllä 2018. Hänen tehtävänsä liittyivät ensisijaisesti viestintään.

1.3 Jäsenasiat

LSV:n jäsenmäärä kasvoi hieman vuoden aikana ja koostui hieman yli tuhannesta hammas-, eläin- ja ihmislääkäristä sekä näiden alojen opiskelijoista.

2. RAUHANTYÖ

2.1 Keskeiset painopisteet

Vuonna 2018 LSV:n rauhantyö on ennen kaikkea keskittynyt ydinaseiden vastaiseen työhön ja ydinasekieltosopimuksen edistämiseen. Lisäksi on osallistuttu keskusteluun Suomen aseviennistä ihmisoikeuksia rikkoviin Lähi-idän maihin sekä tasa-arvoisesta asevelvollisuudesta.

2.2 Jaoston työskentely

Rauhanjaosto on kokoontunut vuonna 2018 2 kertaa (20.8. ja 30.10). Suurin osa rauhantyöstä on tapahtunut ICAN Finland -verkoston kautta, jonka koordinaatioryhmässä LSV:tä on edustanut Kati Juva.

2.3 IPPNW: Lääkärit ydinsotaa vastaan

IPPNW ei järjestänyt maailmankongressia vuonna 2018, mutta Euroopan aluekongressi järjestettiin Puolan Wrocławissa 21.-23.9. Kati Juva osallistui tähän.

Kati Juva osallistui IPPNW:n Boardin kokoukseen Bostonissa 26.-29.10. Juva toimii myös IPPNW:n treasurena ja osallistui sitä kautta kuukausittaisiin IPPNW:n executive committeeen skype-kokouksiin.

2.4 ICAN-verkosto

ICAN Finland verkosto on toiminut tiiviisti ydinasekieltosopimuksen puolesta.

Verkosto anoi ja sai tukea Oscar Öflundin säätiöltä 3000 €, LSV toimi ensimmäisenä hakijana ja tilijärjestönä. Rahat on tarkoitus käyttää kotisivuihin ja tilaisuuksien järjestämiseen.

Sosiaalifoorumissa järjestettiin 22.4. työpaja Kohti ydinaseetonta maailmaa.

NuclearCafé ja ICAN-verkosto vieraili Laakson väestösuojassa 24.4. varautumispäällikkö Andreas Schneiderin opastuksella. Tutustumisen jälkeen keskusteltiin aiheesta Suojaako väestönsuoja ydinpommilta. Yksimielisesti todettiin ettei ydinsotaan ole mahdollista varautua.

ICAN verkosto osallistui 15.7. myös HelsinkiCalling-mielenosoitukseen, jossa vaadittiin ydinaseriisunnan edistämistä Venäjältä ja Yhdysvalloilta. Kuvat mielenosoittajista ICAN -logojen kanssa levisivät hyvin maailmalle.

SuomiAreenalla järjestettiin 18.7. keskustelutilaisuus, jossa puhujina olivat Rauhanliiton puheenjohtaja ja entinen europarlamentaarikko Tarja Cronberg, kansanedustaja Matti Vanhanen ja kansanedustaja Li Andersson, tilaisuuden juonsi LSV:n toiminnanjohtaja Salla Nazarenko. Osallistujia oli viitisenkymmentä.

Syksyllä 2018 pidettiin yhteensä kolme NuclearCafé -tilaisuutta: Tytti Erästö alusti ohjuspuolustuksesta 15.10, Jarmo Pykälä Ydinaseiden rahoituksesta 13.11. ja Jaakko Ellisaari 3.12 Ydinasesopimuksista kuten keskipitkän kantaman ohjussopimuksesta, josta Yhdysvallat lopulta vetäytyi.

Loppusyksystä ICAN Finland -verkoston järjestäytyminen eteni ja verkostolle laadittiin ohjesääntö, jonka mukana olevat järjestöt hyväksyivät. Kati Juva toimii edelleen verkoston toisena koordinaattorina sekä talousvastaavana.

2.5 Viestintä sodan ja rauhan kysymyksistä

ICAN Finland tulee tekemään omat kotisivut vuonna 2019, ja näiden suunnittelu aloitettiin jo 2018. ICAN Finlandin ja LSV:n kotisivuilla on julkaistu runsaasti linkkejä ja artikkeleita ydinaseista, ydinasekieltosopimuksesta ja muista rauhankysymyksistä.

2.6 Muu rauhantoiminta

Rauhanjärjestöt tapasivat UM asevalvontayksikön edustajia Globaalikeskuksessa 6.11.

LSV on ollut mukana verkostossa joka miettii tasa-arvoista asepalvelusta. Esillä ovat olleet kysymykset sukupuolten tasa-arvosta ja asepalveluksen vapaaehtoisuudesta.

Yhdessä muiden rauhanjärjestöjen (ICAHD (Israeli Committee Against House Demolitions) Finland Psykologien sosiaalinen vastuu, Sadankomitea ja Rauhanliitto) suunniteltiin kampanjaa Suomen

asevientiä vastaan Lähi-idän ihmisoikeuksia rikkoviin maihin. Hankkeelle haettiin rahoitusta Wihurin säätiöltä mutta ei saatu. Asevientiin liittyviä artikkeleita ja postauksia on kuitenkin jaettu sosiaalisessa mediassa.

Lisäksi on tuettu Israelin euroviisuja boikotoivaa kampanjaa.

Pienasehanke Raising Awareness about Small Arms Violence through Interactive Radio Programmes toteutettiin Nigeriassa syksyllä 2017 ja siihen liittyvä tutkimushanke vuonna 2018. Lopullinen raportti hankkeesta valmistuu vuonna 2019.

3. TERVEYSPOLITIikka

3.1 Keskeiset painopisteet

Terveyspolitiikkajaoston keskeisiä painopisteitä vuoden aikana olivat: ilmasto- ja ympäristökysymysten esille tuominen, viestintä terveystiedotuksesta, paperittomien terveydenhuolto STEA:n tukemassa PapeTe-hankkeessa ja Global Clinicillä sekä terveystiedotukseen liittyvä työ yhteistyöhankkeessa Kansanvalistusseuran ja Vastalääke ry:n kanssa.

3.2 Jaoston työskentely

Terveyspolitiikkajaoston toiminta tapahtui edellisvuosien tapaan lähinnä sähköpostitse. Jaoston sähköpostilistalle lähetettiin tietoa tulevista tapahtumista sekä jaostolaisia kiinnostavia raportteja ja tapahtumatietoa.

3.3 Health Action International (HAI)

LSV on HAI:n jäsenjärjestö. Meri Koivusalo on HAI:n hallituksen jäsen.

3.4 Viestintä terveystiedotuksesta

Syksyllä 2018 LSV:n verkkosivuilla julkaistiin lyhyitä haastatteluita suunnitellusta lakiuudistuksesta potilastietojen luovuttamisesta. Vastaajina olivat: Sosiaalipsykiatrian professori Sami Pirkola, Helsingin yliopiston päihdelääketieteen professori Kaarlo Simojoki, Mielenterveysseuran kehitysjohtaja, psykiatrian professori Kristian Wahlbeck, Lääkäriliiton varatoiminnanjohtaja, lääketieteen ja kirurgian tohtori, naistentautien erikoislääkäri, terveydenhuollon hallinnon dosentti, eMBA Hannu Halila, apulaisylilääkäri, psykiatrian dosentti Venla Lehti.

Eduskunnan kansalaisinfossa järjestettiin 13.11.2018 keskustelutilaisuus aiheesta 'Kiinan elinryöstöt mielipidevangeilta puhuttavat'. Puhujina olivat mm. Eva Biaudet, ja Matti Vanhanen. LSV:tä edusti tilaisuudessa erikoislääkäri Marja Heinonen-Guzejev.

3.5 PaPeTe-hanke ja Global Clinic

3.5.1 PapeTe-työ

PapeTe-työn eli STEA:n avustuksella toteutettavassa paperittomien terveyden edistämistyön toisena vuonna tehtiin tiiviisti yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa paperittomien ohjaamiseksi kaupungin terveyspalveluihin välttämättömään hoitoon. PapeTe-työn koordinoimana Global Clinic osallistui päätöksen toimeenpanon suunnitteluun ja toteutukseen tapaamalla virkamiehiä ja alustamalla

paperittomien terveyspalveluista terveysasemilla. Lisäksi kehitettiin klinikan hoitoon ohjaamisen käytäntöjä. Yhteistyötä tehtiin erityisesti Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen kanssa.

Viestintä ja tiedotus: PapeTe-työ/Global Clinic osallistui Lääkäripäiville, Sairaanhoidajapäiville, Terveydenhoitajapäiville sekä Lastenlääkäripäiville. Kahdessa edellisessä järjestettiin myös ohjelmaa liittyen paperittomien terveyspalveluihin. Luentoja paperittomien terveyspalveluista pidettiin sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoille ja ammattilaisille. Global Clinicin Twitter-tili perustettiin ja sosiaalisessa mediassa julkaistiin paperittomien terveyspalveluihin liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Neuvonta: Paperittomille järjestettiin terveysneuvontaa mielenterveyden teemoista ja lisääntymisterveydestä. Jalkauduttiin Liikkuvan väen päiväkeskukseen ja paperittomien päiväkeskukseen. Puhelinneuvontaa annettiin paperittomien terveyspalveluista.

Vapaaehtoistoiminnan tukeminen: Global Clinicin vapaaehtoistoimintaa tuettiin järjestämällä vapaaehtoisille kokouksia, virkistysiltoja, koulutuksia sekä tukemalla vapaaehtoisten tekemää puhelin- ja sähköpostineuvontaa. PapeTe-työn suunnittelija vastasi vapaaehtoistoiminnan sisäisestä tiedotuksesta.

Verkostotyö: PapeTe-työssä koordinoitiin paperittomien terveys -ryhmään, jossa on mukana ammattijärjestöjä ja kansalaisjärjestöjä. PapeTe-työn suunnittelija osallistui valtakunnalliseen Paperittomat-verkostoon ja pääkaupunkiseudun asiakastyön verkostoon sekä THL:n MONET-asiiantuntijaraatiin.

Kansainvälinen yhteistyö: Lääkärin sosiaalinen vastuu ry liittyi PICUMin (Platform for Cooperation on Undocumented Migrants) jäseneksi. PapeTe-työn suunnittelija osallistui panelistina YK-yleiskokouksen New Yorkissa järjestämään sidosryhmäkuulemiseen YK:n siirtolaisuusopimukseen liittyen (Global Compact on Migration). Ryhmä Global Clinicin vapaaehtoisia osallistui Pohjoismaiden paperittomien klinikoiden vuotuiseen tapaamiseen Bergenissä.

3.5.2 Global Clinic

Global Clinicillä vapaaehtoiset terveydenhuollon ammattilaiset antavat moniammatillista apua terveysasioissa ulkomaalaisille, joilla ei ole pääsyä julkisiin terveyspalveluihin tai pääsyä on rajoitettu. Lisäksi annetaan terveysneuvontaa ja kerrotaan potilaille heidän hoitomahdollisuuksistaan.

Global Clinic sai bioetiikan tunnustuksen UNESCO Chair in Bioethics Suomen yksiköltä. Tunnustus luovutettiin maailman bioetiikkapäivänä 19.10.2018

Vuoden aikana Global Clinicin klinikatoimintaan osallistui yhteensä 55 vapaaehtoista vuoden aikana. Käyntimäärät klinikalla eivät merkittävästi vähentyneet, vaikka potilaille/asiakkaille on mahdollisuus saada välttämätöntä hoitoa Helsingin julkisissa terveyspalveluissa. Suuntaa antava käyntimäärä on vähintään yli 600 käyntiä. Osan asiakkaita ohjattiin suoraan julkisiin terveyspalveluihin ja muun muassa siksi tarkkaa käyntimäärää on mahdotonta tilastoida. Monia potilaita jouduttiin kuitenkin avustamaan hoitoon pääsystä ja potilaille myös kerrottiin mistä he voivat saada hoitoa. Potilaita tuli klinikalle myös muualta kuin Helsingistä.

3.6. Media-agentit ja Vastalääke

Syksyllä 2018 alkoi Kansanvalistusseuran, lääketieteen opiskelijoiden Vastalääke ry:n ja prof. Juhani Knuutin kanssa toteutettava hanke 'Medialukutaitoagenttien kouluttaminen terveystieteen liittyvän disinformaation ehkäisemiseksi', joka päättyi keväällä 2019. Hanketta tuki opetus- ja kulttuuriministeriö.

Hankkeessa kehitettiin koulutusmallia, jossa lääketieteen opiskelijoita koulutettiin kansantajuistamaan lääketieteellistä tietoa ja lisäämään dialogia asiantuntijoiden ja kansalaisten välille. Opiskelijat tuottivat terveysaiheisia artikkeleita, joita julkaistiin Vastalääkkeen verkkosivuilla. Lisäksi järjestettiin terveyskahviloita, joissa oli mahdollisuus käydä vuoropuhelua asiantuntijoiden ja kansalaisten kesken. Hanke sai laajasti näkyvyyttä valtamedioissa.

3.7. Ympäristö

LSV:n verkkosivuilla julkaistiin ilmastoaiheita, johon osallistuivat LSV:n hallitus ja henkilökunta sekä harjoittelijat/työkokeilijat. LSV:n verkkosivuilla myös julkaistiin vuoden aikana ilmastoaiheisia blogeja ja LSV-tiedotteessa julkaistiin ilmastoaiheisia artikkeleita. LSV ja One Health Finland suunnittelivat Ilmastomuutos ja lääkäri -ohjelman tammikuussa 2019 pidetyille Lääkäripäiville.

4. KEHITYSYHTEISTYÖ

4.1 Keskeiset painopisteet

LSV:n kehitysyhteistyötoiminta koostuu hanketyöstä, koulutustoiminnasta ja kehityspoliittisesta vaikuttamistyöstä.

Ohjelmapäällikkö Mariko Sato toimi kevään 2018 ajan Kepa ry:n hallituksen jäsenenä ja Kepa-Kehys ry:n yhteishallituksessa, kunnes Kepa ja Kehys yhdistyivät uudeksi kattojärjestöksi Fingo ry:ksi kesällä 2018. Kepassa ja Kepa-Kehyksessä Sato mm. edisti pienten järjestön asemaa uudessa kattojärjestössä.

4.2 Jaoston työskentely

Jaosto kokoontui vuonna 2018 yhteensä kuusi kertaa. LSV:n hanketyön käsikirja valmistui alkuvuodesta 2018. Vuonna 2018 järjestetyllä hankehakukierroksella LSV haki avustusta kolmelle hankkeelle: Somalian tuberkuloosihanke, Somalian mielenterveyshanke ja Nepaliläisen mielenterveyshanke. Kahdelle ensimmäiselle myönnettiin leikattu avustus vuosille 2019-22, Nepaliläisen mielenterveyshankkeelle ei myönnetty avustusta.

4.2.1 Hankeryhmät

Vuonna 2018 kehitysyhteistyöhankkeita oli kaksi, molemmilla hankkeilla oli kahden vuoden hankekauden viimeinen vuosi: Nepaliläisen erityislapsihanke (2017-18) ja Somalian tuberkuloosihanke (2017-18).

4.3 Kehitysyhteistyöhankkeet

4.3.1 NEPAL: Erityislapsihanke

Suomen ulkoministeriön tukema kaksivuotinen erityislapsihanke päättyi vuonna 2018. Omarahoitusosuuteen hanke sai myös tukea OmaKapuasta ja TYY:ltä.

Hankkeen tavoitteena oli tukea näkö- ja kuulovammaisten lasten seulontaa sekä näkö- ja kuulovammaisten lasten kuntoutusta koulunkäynnin mahdollistamiseksi ja tukemiseksi Barassa, joka kuuluu Nepalín köyhimpiin alueisiin. Hankkeen tavoitteet pääosin joko saavutettiin tai jopa ylitettiin.

Yhteensä vuoden 2018 aikana järjestettiin kolme seulontaleiriä, joilla seulottiin yhteensä 5 043 lapsen näkö- ja kuulo-ongelmia. Seulotuista lapsista 4 813 sai apua tai hoitoa sairauksiin tai vammaan, kuten lääkitystä, kuulolaitteita, silmälasia tai kirurgista hoitoa. Baran alueella koulutettiin yhteensä 619 vapaaehtoista tunnistamaan ja seulomaan lasten näkö- ja kuulo-ongelmia.

Vuonna 2018 aloitettiin 38 lapsen kuntoutusjakso CHEERS-kuntoutuskeskuksessa. Vuoden aikana 27 lasta ehti käydä koko kuntoutusjakson, ja heistä 24 aloitti koulunkäynnin. Hankealueelle muodostettiin vanhempien ja opettajien yhdistys tukemaan lasten koulunkäyntiä.

Lisäksi hankkeessa tehtiin tietoisuuden kasvattamista lasten näkö- ja kuulovammojen osalta. Näissä toiminnoissa kiinnitettiin erityisesti huomiota stigman vähentämiseen ja ihmisoikeuksien esille tuomiseen. Tietoisuutta lisättiin mm. julisteilla, videoilla, radio-ohjelmilla sekä sanomalehti uutisoinnilla. Yhteensä hankkeen tietoisuusaktiviteettien arvioidaan tavoittaneen 26 000 ihmistä.

4.3.2 SOMALIA: Tuberkuloosiohjelma

Somalian tuberkuloosiohjelmaa tuki vuonna 2018 kaksi päärahoittajaa: ulkoministeriö ja Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria. Lisäksi toimintaa tuki Nummelan parantolan tutkimussäätiö ja potilaiden ruokatukea tuki Maailman ruokaohjelma (WFP). Vuosi 2018 oli kaksivuotisen umhankkeen viimeinen vuosi. Hankkeelle myönnettiin jatkoa uudella hankehakemuksella vuosille 2019-2022. Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria tuki pieneni merkittävästi vuonna 2018, jonka johdosta 8 työntekijää irtisanottiin tammikuussa 2018 (työntekijöitä jäi 38).

Hankkeen perustavoitteena on Somalian kansallisten tuberkuloosiohjelmien tukeminen. Vuonna 2018 LSV vastasi Somaliassa kahdesta tuberkuloosipoliklinikasta Hargeisassa ja Mogadishussa. Poliklinikoiden ohella LSV jatkoi Hargeisan kansallisen viitelaboratorion toiminnan kehittämistä yhteistyössä mm. paikallisten terveysviranomaisten ja WHO:n kanssa. Hargeisan laboratorio tuki Mogadishuun perustettua kansallista laboratoriota koulutuksella ja laadunvarmennuksella.

Yhteensä vuoden aikana LSV:n klinikat rekisteröivät 663 tuberkuloositapausta, kun vuonna 2017 potilaita oli 793. Yhteensä 9 potilaalla todettiin tuberkuloosin ohella HIV-tartunta (13 potilasta vuonna 2017). Potilaista, joiden hoito päättyi vuoden 2017 aikana, 82,5 % hoidettiin menestyksekkäästi (ennallaan vuodesta 2017). Vuoden 2018 aikana tehtiin yhteensä 1 846 GeneXpert-testiä (1 626 vuonna 2017). GeneXpertillä löydettiin 154 rifampisiinille vastustuskykyistä tapaus (113 vuonna 2017). LJ-testausta ei kyetty tekemään vuoden aikana sentrifuugin rikkoutumisen vuoksi.

LSV:n perustama Somalian potilasfoorumi jatkoi toimintaansa vuonna 2018. Foorumin tavoitteena on edistää potilaiden mahdollisuuksia saada äänensä kuuluviin paikallisesti, vähentää tuberkuloosiin liittyvää sosiaalista stigmaa, sekä lisätä tietoisuutta potilaiden oikeuksista. Tietoisuuden lisääntymistä todennettiin myös kyselyselvityksellä, jossa huomattiin tuberkuloositietoisuuden pääasiassa lisääntyneen hyvin edellisestä vuodesta.

Hankkeessa jatkettiin myös yhteistyötä äiti-lapsi-terveysasemien kanssa ja yhteisötoimintaa tuberkuloosityön integroimiseksi laajempaan terveydenhuollon infrastruktuuriin Hargeisassa. Lisäksi aloitettiin yhteistyö yksityissektoreiden terveystoimijoiden kanssa - heille tarjottiin koulutusta ja järjestettiin yhteistapaamisia tietoisuuden ja yhteistyön lisäämiseksi. Vuoden aikana saatiinkin 514 yksityissektorilta lähetettyä potilasta (140 vuonna 2016). Etsivää potilastyötä tehtiin myös vankiloissa, yksityisissä mielisairaaloissa ja maan sisäisten pakolaisten pakolaisleireillä.

4.4 Viestintä kehitysyhteistyön kysymyksistä

Kehitysyhteistyöstä viestittiin aiempien vuosien tapaan mm. LSV-tiedotteessa, LSV:n verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Työpäivä maailmalle -kampanjakummien tervehdyksiä julkaistiin pitkin toimintavuotta edellä mainituissa kanavissa.

4.5 Muu toiminta

17.11.2018 järjestettiin Lääkäriliiton tiloissa kehuseminaari, johon osallistui yli parikymmentä kehitysyhteistyöaktiivia sekä toimiston henkilökuntaa. Seminaarissa tarkasteltiin terveysalan kehitysyhteistyön hyviä käytänteitä LSV:n hankkeista tehtyjen ulkoisten arviointien kautta. Arviointeja esittelivät Kristian Wahlbeck Nepalin mielenterveys-hankkeen osalta ja Hanna Mäenpää Perun Shipibo-hankkeen osalta. Lisäksi pidettiin koulutus vaikuttamistyöstä terveysalan kehitysyhteistyöhankkeissa. Koulutuksen pitivät Matti Parry ja Mariko Sato LSV:ltä.

5. TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

5.1 Keskeiset painopisteet

Vuonna 2018 LSV-tiedote ilmestyi neljä kertaa. Lisäksi julkaistiin podcasteja, blogitekstejä ja kehitysyhteistyöaiheista myös videoita. LSV:llä on aktiiviset Facebook-, Instagram- ja Twitter-tilit. Tällä hetkellä ylivoimaisesti suosituin tiedotuskanava on Facebook muilta kuin paperitiedotteelta osin.

5.2 Jaoston työskentely

Vuonna 2018 LSV:llä ei ollut varsinaista tiedotusjaostoa, vaan tiedotustoiminta oli pääosin integroituna järjestön muuhun toimintaan. Tiedotusta lähdettiin kuitenkin kehittämään vuoden aikana mm. videoiden ja podcastien tuottamisen muodossa.

Podcast-idean ympärille perustettiin pieni työryhmä, ja ensimmäiset podcast-jaksot äänitettiin loppuvuodesta 2017, lukemalla äänikirjanomaisesti LSV-tiedotteissa julkaistuja artikkeleita. Alettiin myös suunnitella haastattelu- ja keskustelumuotoisia podcast-jaksoja. Alkuvuodesta 2018 saatiin

äänitettyä ensimmäinen haastattelujakso, joka myös julkaistiin Soundcloudissa LSV-podcastin ensimmäisenä jaksena.

5.3 Sisäinen viestintä

Tärkeimmät sisäisen viestinnän kanavat vuonna 2018 olivat Facebook ja paperinen LSV-tiedote, joka julkaistiin 4 kertaa vuonna 2018.

5.4 Ulkoinen viestintä ja mediatyö

LSV:n Facebook-sivulla on järjestön jäsenistön lisäksi myös suuri joukko muita seuraajia, mukaan lukien ei-lääkäreitä. Lisäksi ulkoista tiedotusta on LSV:n verkkosivuilla, Twitterissä ja Instagramissa. LSV:n verkkosivuilla julkaistiin vuonna 2018 mm. asiantuntijapuheenvuoroja sote-uudistuksesta, lakiuudistuksesta koskien potilastietojen luovutusta ja ilmastohaaste.

6. PSR CONSULTING OY

LSV:n 100% omistama PSR Consulting Oy purkautui toimintavuoden 2018 aikana. Yhtiö on toiminut aiemmin mm. kehitysyhteistyön konsultointitehtävissä, mutta viime vuosina yhtiöllä ei ole ollut lainkaan liiketoimintaa. Selvitysmenettelyn aloittamisesta ja yhtiön purkamisesta päätettiin kesäkuussa 2018 pidetyssä yhtiökokouksessa, jota edelsi LSV:n hallituksen yksimielinen päätös näistä toimenpiteistä. Selvitysmenettelyn toteutuksesta vastasivat selvitysmieheiksi nimetyt Saara Hietanen ja Mariko Sato. Purkautuminen on merkitty kaupparekisteriin 20.12.2018.

7. TALOUS

7.1 Toimintavuoden talous

Vuosi 2018 oli LSV:n talouden näkökulmasta ennakoitua parempi. Hankevolyymin pienentyminen edellisestä vuodesta asetti vuodelle taloudellisia haasteita, mutta merkittävien menoleikkausten myötä tilikauden 2018 tulos nousi 27 849 euroa ylijäämäiseksi (2017: 28 321 euroa ylijäämäinen). Kahden vahvasti ylijäämäisen vuoden jäljiltä LSV:llä on vahva taloudellinen puskuri, joka antaa taloudellista turvaa seuraaville vuosille.

LSV:n tuotot koostuivat aikaisempien toimintavuosien tapaan pääosin valtionavustuksista, ulkomaisista avustuksista, säätiöavustuksista sekä jäsenmaksuista ja muista oman varainhankinnan tuotoista. Ulkoministeriöltä saatiin vuonna 2018 kehitysyhteistyön hanketukea Nepal ja Somalian hankkeille, ja STEA:lta kohdennettua toiminta-avustusta LSV:n ja Global Clinicin yhteiselle PapeTe-toiminnalle. LSV:n tuberkuloosiohjelmalle saatiin myös kansainvälistä tukea Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria –säätiöltä, jonka lisäksi Somalian ohjelmaa tuki toimintavuoden aikana kotimainen Nummela sanatoriums stiftelse för medicinsk forskning sekä Maailman ruokaohjelma (WFP).

LSV:n itse ja yhdessä hankekumppanien kanssa toteuttama kehitysyhteistyö oli edelleen rahallisesti suurin toimintamuoto muodostaen 80% LSV:n kokonaiskuluista (2017: 85%). Ulkoministeriön

hanketukia käytettiin tilikaudella yhteensä 478 578 euroa, mikä on 14% edellisvuotta vähemmän (2017: 556 939 euroa). Kansainvälisiä avustuksia (Global Fund, WFP ja Mazda) käytettiin vuonna 2018 yhteensä 83 022 euroa (2017: 184 283 euroa) ja STEA:n kohdennettua toiminta-avustusta 122 327 euroa (2017: 93 872 euroa). Kansainväliset avustukset poikkesivat edellisistä vuosista merkittävästi Global Fundin toteuttamien tukileikkausten vuoksi. Tukileikkauksista aiheutui myös vuoden 2018 suurimmat budjettipoikkeamat, sillä leikkauksista saatiin tieto vasta vuoden 2018 alkupuolella, jolloin talousarvio oli jo laadittu.

LSV:n koordinoimissa kehitysyhteistyöhankkeissa valtaosa rahoituksesta kanavoidaan kohdemaiden toimintaan. Kehitysyhteistyöhankkeiden kohdemaiden kulut olivat 396 691 euroa (2017: 529 583 euroa) sisältäen sekä ulkoministeriön että kansainvälisten rahoittajien hankkeista aiheutuneet kulut kohdemaissa. Hankkeiden kohdemaiden kulut vastasivat vuonna 2017 71% (2017: 71%) käytetyistä hankeavustuksista ja 65% (2017: 66%) hankkeiden kokonaiskuluista ilman laskennallista vapaaehtoistyön arvoa. Kohdemaan kulujen ohella hanketyöstä aiheutui LSV:lle matka- ja monitorointi-, palkka-, hallinto- sekä tiedotuskuluja, joiden yhteismäärä (ilman vapaaehtoistyön laskennallista arvoa) oli 209 382 euroa (2017: 266 858 euroa).

VARSINAINEN TOIMINTA	Talousarvio	Toteuma	Ero EUR	Ero %
Tuotot				
Kehitysyhteistyötoiminta	773 498	646 056	-127 442	-16%
PapeTe-toiminta	140 000	122 327	-17 673	-13%
Muu toiminta	4 000	4 815	815	20%
Tuotot yhteensä	917 498	773 198	-144 300	-16%
Henkilöstökulut				
Kehitysyhteistyötoiminta	-416 740	-339 971	76 769	-0,18
PapeTe-toiminta	-70 800	-66 557	4 243	-6%
Muu toiminta	-6 203	-8 318	-2 116	34%
Henkilöstökulut yhteensä	-493 743	-414 847	78 896	-16%
Muut kulut				
Kehitysyhteistyötoiminta	-356 758	-297 900	58 857	-0,16
PapeTe-toiminta	-69 200	-55 770	13 430	-19%
Muu toiminta	-39 090	-28 873	10 217	-26%
Muut kulut yhteensä	-465 048	-382 544	82 504	-18%
VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-41 293	-24 192	17 101	-41%
VARAINHANKINTA	Talousarvio	Toteuma	Ero EUR	Ero %
Varainhankinnan tuotot	89 500	96 392	6 892	8%
Siirrot varsinaisen toiminnan tuottoihin	-42 657	-30 914	11 743	-28%
Varainhankinnan kulut	-5 550	-13 299	-7 749	140%
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	41 293	52 178	10 885	26%
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA	Talousarvio	Toteuma	Ero EUR	Ero %
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	***	2 351	2 351	####
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	***	-2 488	-2 488	####
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	***	-137	-137	####
TILIKAUDEN YLI-ALIJÄÄMÄ	0	27 849	27 849	####

7.2 Taloushallinto

Vuonna 2018 taloushallinnon prosesseja uudistettiin EU:n tietosuoja-asetuksen asettamien vaatimusten mukaisiksi. Lisäksi vuoden aikana laadittiin useita sisäisiä ohjeita: mm. riskienhallinta-, tietosuoja- ja hankintaohjeet sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastainen ohjeistus.

7.3 Varainhankinta

LSV:n varainhankinnan tuotoista valtaosan muodostavat jäsenmaksut, Työpäivä Maailmalle -kampanjatuotot sekä muut yksityiset lahjoitukset. Vuodelle 2018 kirjatut varainhankinnan tuotot olivat kokonaisuudessaan 96 392 euroa (2017: 104 346 euroa), jonka lisäksi kohdennettuja lahjoituksia siirtyi vuodelle 2019 yhteensä 103 551 euroa (2017: 69 454 euroa).

Edellisvuoteen verrattuna tilikaudelle kirjatut varainhankinnan tuotot kutistuivat 8%, mikä johtui edeltävää vuotta pienemmästä hankkeiden omarahoitustarpeesta. Hanketoimintaan saatuja lahjoituksia tarvittiin siis vähemmän omarahoitusosuuksien kattamiseen ja tästä johtuen niitä myös siirtyi edellisvuotta enemmän seuraavina vuosina käytettäväksi.

Varainhankinnan tuotot jakautuivat seuraavasti:

Varainhakinnan tuotot	2018	Osuus	2017	Osuus
Jäsenmaksut	42 948	41%	41 626	40%
Työpäivä Maailmalle -kampanjan tuotot	15 720	15%	25 139	24%
Suorat lahjoitukset	24 076	23%	21 262	20%
Kannatustuotemyynti	770	1%	2 774	3%
Hankekummit	2 275	2%	1 765	2%
Oma Kapua -lahjoitukset	10 554	10%	10 640	10%
Muut varainhankinnan tuotot	50	0%	1 140	1%
Varainhakinnan tuotot yhteensä	96 392	92%	104 346	100%

LIITTEET

Liite 1: jäsenyydet ja edustukset

International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
Health Action International (HAI)
Kehitysyhteistyön palvelukeskus (Kepa), Fingo ry (2018 alkaen)
Suomen Somalia-verkosto
Somalia NGO Consortium
Lääkäriseura Duodecim

Liite 2: Kehitysyhteistyöhankkeiden hanketyöryhmät

SOMALIA: Tuberkuloosihanke
Mariko Sato, ohjelmapäällikkö (mariko.sato@lsv.fi)
Tuuli Heinikari
Tarja Lounasvaara

NEPAL: Erityislapsihanke
Anna-Riitta Heikkilä, hankekoordinaattori (anna-riitta.heikkila@lsv.fi)
Sonja Piippo, hankekoordinaattori (sonja.piippo@lsv.fi)
Ella Yli-Heikkilä
Eriika Heikkilä
Laura Sivula
Johanna Heikkilä

Liite 3: Hallitus toimintavuonna 2018

Hallituksen puheenjohtaja Kati Juva
Varapuheenjohtaja Merja Metsä-Heikkilä

Varsinaiset jäsenet:

Antti Junkkari
Heli Salmi
Emma Lommi
Elina Seppälä
Line Kurki
Matti Parry
Anneli Milén

Varajäsenet:

Irina Holma
Najma Yusuf Mohammed

Liite 4: Toimisto ja palkattu henkilöstö toimintavuonna 2018

Helsingissä:

- Salla Nazarenko, toiminnanjohtaja (toimivapaalla 1.4-31.10.2018, sijaisena Mariko Sato)
- Mariko Sato, ohjelmapäällikkö (kehitysyhteistyö)
- Saara Hietanen, talouskoordinaattori (Sini Karuston äitiysvapaan sijainen)
- Camilla Lindy, toimistosihiteeri (osa-aikainen)
- Meri Korniloff, suunnittelija (PapeTe-työ)

LSV:llä on lisäksi ollut Somaliassa yhteensä 38 työntekijää. Esimiesasemassa toimivien Somalian työntekijöiden tiedot esitetty alla:

- Dr. Ismail Adam, TB-koordinaattori
- Dr. Idiris Hassan Dahir, johtava lääkäri, Finsoma Hargeisa TB Center
- Mr. Farhan Osman, johtava laboratorioteknikko, Hargeisa TB Culture Laboratory
- Dr. Hafsa Abdulaahi Ahmed, johtava lääkäri, Finsoma Mogadishu TB Center (1.9.2018 asti Dr. Abdirizak Ali)